

BONAMENTUL

in an . 28 Cor.
in jum. . 14
in luna . 2-40

in luna de Duminică:
in an . . 5 Cor.
pentru România și
America . . 10 Cor.

in luna de zi pentru Ro-
mania și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferencz-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Mulțămite publice și Loc de-
schis costă fiecare șlr 20 fil.
Manuscrise nu să îna-
poiază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Solidaritatea ..

Cuvântul cel mai adeseori rostit în timpul din urmă este „solidaritate”. Este un cuvânt și acesta, ca multe altele, cari vor să caracterizeze relațiile sociale și se invocă, decăte-o cer împrejurările și mai cu seamă totdeauna, când e nevoie de un pretext.

Am combinate un adevăr elementar, dacă ne-am pronunța contra solidarității. Ținem și noi la principiul acestuia democratic și, cu tot entuziasmul nostru pentru valoarea personalității, precum întotdeauna mulțimea, ca putere. Mai mult chiar, avem creștința că în situația de-acum mulțimea numărul sânt totul, iar individualitățile de cari dispunem cu totul se pierd.

Nu este însă mai puțin adevărat, aplicarea acestui principiu de armonie și de bună înțelegere variază rezultatele sale, dela o situație la alta. Sânt cazuri când solidaritatea are oase succese. Cum însă de obicei această strânsă legătură este mult ușoară și, poate, exclusiv posibilă pentru cei mai slabi, e natural să se întâmple, ca cei mai tari și mai puternici să nu se supună acelei majorității uniformisare sociale, care se prefacă pe fiecare individ în fața supus cu totul unor anuri și credințe. Sânt apoi

alte cazuri, când în solidaritate și în marginea cadrelor ei înguste nu se produce nimic real, se face imposibilă orice nobilă rivalitate, se ține pe loc orice mișcare și se ascunde totul în haina unui spirit înapoiat. Care om cuminte nu va admite, că în aceste condiții, solidarizarea constituie o vinovăție?

Iată dar, că nu este bine, că se vorbește atât de vag despre această noțiune și că atâta lume se atârână de ea. Că unirea și concordia sânt bune și că *discordia maximae res dilabuntur* se știe dela tata Traian și popoarele de pretutindeni caută să se folosiască de acest principiu după putință. Ne facem însă rezerva asupra faptului, că fiecare caz de solidaritate își are povestea sa și cercetându-le mai deaproape, cum se cuvine, înainte de-a te pronunța asupra lor, adeseori va trebui să fii mai îngăduitor cu judecata și să nu-ți pui credința întreagă în această singură idee salvatoare.

In acest singur punct mărturisim că lumea noastră politică e foarte sensibilă. Popor mic, fără ajutor din afară și fără ascultare din partea adversarilor dinlăuntru, puterea și încredințarea este deci firească și toată făptura știe să vorbească de dânsa. Chiar frații noștri din Regat, cari nu ne cunosc intru toate și au o

orientare greșită despre valorile și caracterele dela noi, când întrezăresc vre-o pricină, vre-o deosebire de idei sau de tactică, găesc un singur sfat bătrânesc, ce ni-l dau, — să fim solidari! Este acesta cuvântul stereotip, care circulă, pe dreptul sau pe nedreptul, chiar acum și încă cu o îngrijorare exagerată.

Sântem însă de părerea, că rău fac aceia cari ar voi să reducă voința tuturor la o singură formulă și mai mult greșesc aceia, cari în anumite cazuri concrete văd apropierea unui dezastru. In o astfel de judecată este ceva absolut primitiv, sau o lipsă de chibzuire în materie de progres.

Cine cunoaște trecutul nostru politic, trebuie să știe, că acea ideală solidaritate, ce se aseamănă unei voințe pururea la fel instrunată, n'a fost cu putință nici la noi. De când există o viață politică, fie că s'a luptat în parlament, cu seria de deputați crescuți în spiritul lui Deák, fie că s'a poposit în deceniile pasivității, controlul și discuția au fost pururea libere, au fost pururea fracțiuni politice, cari au emulat între sine și au făcut, în marginile posibile, școala politică înfruntând și comitetelor nu li s'au dat brevete de intangibilitate și de câteori erau dovedite nemulțumirile în po-triva lor, se pronunțau înlocuirile. Iar când bătrânețea și lipsa de energie a

DIARULUI TRIBUNA.

Despre alegerile de deputat Ocna-Sibiului?

II.

Continuarea din Ocna-Sibiului.

at, că de o vreme încoaci irământat de gânduri. Nu A așteptat să i-se destăie-ace s'a și întâmplat într'o deput să-și verse sufletul: deja chestia aia din Ocna. Nu se mai poate amâna mereu banii de hoție, iar să mă răfuiesc nici cu adiu încă cât le va mai ră-egători din cele patruzeci

știn, apoi continuă:

să fac ceva cu ei, fiindcă din răbdări, și azi am dâșii, ca de altfel zil-șă încât nu le plătesc în vin să descopere pana-licitate...

Serédy — asta ar fi

ogă Moháry — dar a e asta, încă nu-i bine... cum ar fi actuală, de

deputat — zice Serédy — ci atunci, când ați făgăduit suma.

— Asta o știu și eu — replică Moháry — dar ea nu mai poate schimba faptul. Obligațiunea mea trebuie să o scot dela dâșii.

— Trebuie, zău — opinionează Serédy. — Fiindcă dacă aia într'adevăr s'ar hotărî să aducă afacerea în publicitate, acum în chiar anul întâiu a judecaturei curiale și a epocii legii, dreptului și dreptății, ar naște un scandal căruia i-ar merge vestea în lume. Cu atâta mai vârtos că Curia a verificat mandatul contestat. Ar fi un caz într'adevăr clasic. Uf!...

— Dta mă sperii și mai mult — zise Moháry, cam supărat. — Văz că nu mai este chip de amânare... Dar despre asta și voiam să vorbesc... Domnule redactor, te rog să pleci mâine la Ocna...

— Bine! — zise redactorul. — Cum crezi!

Serédy se aclimatizase așa de mult la modul de gândire a societății din Arad și mai ales la lumea de gândire alui Moháry, încât n'a hesitat nici un moment: a primit însărcinarea murdară.

— Dar să bagi de seamă — îl rugă Moháry — trebuie să fii foarte prudent și circumspect. De acela te rog la aceasta misiune politică pe dta (pentru dânsul era misiune politică) fiindcă n'am pe nimeni altul, în care m'aș putea pe deplin încrede și care ar avea și perspicacitatea necesară de a nu se lăsa tras pe sfoară de tâlharii aia.

Serédy era cât pe aci să se simță mândru de aceasta încredere și perspicacitate.

Fiindcă — continuă Moháry — agentul acela de mandate, Iancu Mitru, este tot așa de mare bandit, uns cu toate unsoarele, ca și corțeșii mei de acolo: cei patru popi și Dimitrie Iosif, omul de încredere al „Albinei”, la care se află depositată și obligațiunea mea. Aștia — mi-se pare — sunt înțeleși întreolaltă și dacă le dau lor banii, toți ajung în buzunarul lor. Iar dacă-i vorba de economisit aci ceva asta aș dori să o fac pentru mine.

— Ba bine că nu — gândi în sine Serédy.

— De-aceia, cred — continuă Moháry — că d-voastră să încercați cu dâșii așa că alegătorii de rînd, și subșeii — să se mulțumească a primi onorarul făgăduit în coroane.

Serédy, dând din umeri:

— Va merge asta? — întrebă.

— Asta se va vedea imediat la întâia sondare a terenului — zise Moháry — de-aceia mergi între ei.

— Bine — primi Serédy — să facem dar planul de tactică.

— Eu — zise Moháry — li-am scris deja celor din Ocna, că un om de încredere al meu va merge poimâine împreună cu Iancu Mitru acolo și dacă se va ajunge la înțelegere, va plăti imediat banii. D-Tale trebuie să-ți predee obligațiunea. In Sibiu veți fi deci așteptați, Iancu vine astăseară și mâine, cu acceleratul de seara puteți pleca!... Domnule Csotány!

— îi strigă omului său din birou.

— Poffiți, măria voastră! — s'anunță un băetan sprintenel.

— Dă-mi te rog dosarul din Ocna — porunci Moháry.

lui Babeș, pe cum și nepotrivirea lui cu ideile curente ale Tribuniștilor, erau fapte constatate, el a fost silit să-și depună mandatul de șef al națiunii. Sânt aceste procese firești în dezvoltarea și tendința de selecțiune a poporului și ar fi fost foarte absurd din partea contimporanilor, de a zări în ele tendințe separatiste, sau o inoportunitate în potriva intereselor comune. Astfel de crize sânt organice și sânt necesare, ele nu vin din calcul și nici la timpul care vrei, căci împrejurările le determină; ele nu sânt niciodată intempestive, de oarece rostul lor nu este o slăbire, ci o întărire a organismului național.

Iată pentruce noi credem că răul obiceiului de a invoca pururea ideia solidarității și a te înfășura în ea ca într-o panacee, câtă vreme nu este vorba decât de discuțiuni și de nemulțumiri legitime, nu poate fi admis.

De altfel să întoarcem foaia și să vedem cum înțeleg acum noțiunea sfintei solidarități acei bărbați, cari au umplut Europa cu vestea despre solidaritatea noastră. Ce ne opun dâșii?

În ședința faimoasă din Budapesta au preconizat ideia, că, pentru ca neamul românesc să fie solidar, trebuie să se înființeze numai decât un ziar la Arad, care, pus în coastele „Tribunei”, să propage zilnic neînțelegerea și să dea discuțiunilor pure, principiare de până acum, o turnură personală, continuând campania de bânuiri, de acuzații vagi și aranjând concurențe ilegale cu broșuri către public. Această pornire fratricidă un întreg comitet luminat și onest o încuviințează și o cere în numele solidarității!!

Măsurile pentru foaie se iau și cei dintâi pași, făcuți de aranjorul general al spectacolului, sunt scrisori către

toți colaboratorii „Tribunei” cu îndemnuri de a părăsi „oculta” „Tribunei” și cu oferte mai mari ca onorar, după tipicul celei mai josnice tentative.

La București dl Suci, de braț cu dl Belimbroke de Popovici, mistifică opinia publică și fac propaganda pentru noul ziar și înșiră la calomnii în potriva noastră, după tipicul celor mai desperați adversari.

În Ungaria întreagă și în Ardealul nostru, unde numele cunoscutorilor de limbă românească și a bunilor stilisti și a scriitorilor de seamă s'a înmulțit considerabil, onorabilul comitet și cei 49 de fruntași alcătuitori de gazetă nu găsesc publiciști pentru coloanele lor și reflectă la câțiva domni gazetari tineri și necunoscuți din București, pe cari îi aduce la Arad să păziască solidaritatea, de care au dat probe în „Seara” și „Minerva”, în cari ne-au insultat.

Nu-i așa că e adorabilă concepția și este extrem de demnă teoria comitetului asupra solidarității? Nu-i așa, că ne-am făcut datoria și i-am atras de timpuriu atenția asupra acestui mod cinic de a-și înțelege răzburarea? Bine! Să ne apărăm, fie-care, punctul nostru de vedere!

„Școala tinerilor oțeliți”. Dl Dr. Valer Moldovan din Turda, publică în „Gazeta Transilvaniei” din Brașov, un nou articol fulminant, în care ia apărarea a întregii lumi românești, și a celor cari au fost atinși prin criticele ziarului nostru (și chiar și ale „Gaz. Tr.”... cum dovedește numărul ei de ieri) și apărarea altoa cari prin activitatea lor întotdeauna au fost părtași și de aprobarea noastră.

Apărarea aceasta, firește, e în același timp un neisbit, la adresa ziarului nostru și a celor grupari pe jurul lui.

Articolul este și el un fel de „Mons Meg” (fără îndoială de calibru mai mic), care rănește pe ceice trag focuri cu acest tun. Pen-

tru a ne combate, dl Moldovan citează conferența a unui „tinăr” sociolog ungar, despre care afirmă că:

„Durere, acest „tinăr” nu este dintre ai noștri, pentru că el nu este crescut în atmosfera lărmăritoare, pretențioasă și frazeologică a vieții noastre publice...”

„Gazeta”, hotărât n'are noroc cu colaboratorii ei. Dl Moldovan recunoaște că atmosfera vieții noastre publice este „lărmăritoare, pretențioasă și frazeologică” și totuși apărarea celor cărora le place această atmosferă de procese verbale seci și hotărâți reexecutate. Și ia apărarea lor chiar împotriva celor cari ar dori s'o vază înlocuită cu o nouă atmosferă de muncă adevărată și nechibzuită.

Dl Moldovan cântă și descântă, iar mergem înainte.

Ziarele italiene contra guvernului ungar. La timpul său am amintit despre ne-mulțumirea, ce a produs-o între Italienii în mirea lui Wickenburg ca guvernor al orașului Fiume. Acum se ocupă de acest caz și zărele din Italia, cari atacă violent guvernul ungar pentru ura ce a dovedit-o față de Italieni prin numirea de guvernor al celui mai neîmpăcat dușman al Italienilor fiumani. Ziarul „Messagero” din Roma califică procedura guvernului maghiar de o deschisă provocare la adresa Italienilor.

„Noul guvernor va disolva reprezentanța zice „Messagero” -- dat alegerile vor adu iar isbânda Italienilor. E de prevăzut însă, lupta nu se va da cu arme cinstite. E timp de altfel să se știe în întreaga Italie, că guvernul unguresc e tot așa de perfid și brutal față de Italieni, ca și guvernul austriac.”

Noul prefect al Mureș-Turzii. Din Tîrg Mureșului se telegrafiază: Azi dimineață a avut loc instalarea noului prefect al județului Mureș-Turda, contele Ioan Haller.

Instalarea a decurs în liniște. După prescripțiunile jurământului, noul prefect a ținut un discurs mai lung, făgăduind că va munci

Domnul Csotány sosi cu un vraf întreg de acte. Toate în perfectă ordine. Lista de alegători, lista celor ce au votat, procesul verbal al alegerii, sentința curiei, care a verificat strașnicul mandat. Apoi vre-o zece liste, multiplicat cu mașina, a alegătorilor cari au votat cu Moháry. Toate în ordine. Un budget gata încă era. Summa summarum, pe baza redusă făcea vre-o 23 mii coroane: plata alegătorilor, a corteșilor, a subșefilor și șefilor, a celor patru popi valahii, a celor patru biserici și prezența lui Dimitrie Iosif. La asta a adăugat Moháry 10 mii coroane, onorarul advocaților, 5 mii coroane onorarul mijlocitorului lancu Mitru; iar două mii a socotit pentru cheltuielile și călătoriile sale.

Serédy a clătinat neîncrezător din cap examinând socoteala.

— Nu cred să mergă -- opinioană -- dar să încercăm. Când plecăm?

— Măine seara, cu acceleratul, -- răspunse Moháry -- dimineața sunteți în Sibiu, unde veți fi așteptați pe harambașii, pe cari i-am avizat deja.

Fu îmi voi aranja afacerile în redacție și acasă -- zise Serédy -- fiindcă mă surprinde acum pe neașteptate călătoria asta și oamenii mei din redacție dorm până mâine după prînz; după încheierea ziarului de obicei mai rătăcesc prin cafenele și nu vreau să dau ordine cu repezeala.

— Și cu altceva trebuie să te pregătești, domnule redactor -- zămbi Moháry. Fac rămasag că nu știi cu ce?

— Nu -- răspunse sincer Serédy.

— Să fii în curat încă cu un lucru -- explică Moháry -- aderenții partidului contrar au luat și ei de știre de nemulțămirea oamenilor mei și acum pândesc să ne prindă la facerea socotelei. În chipul acesta vreau să și răsbune că ei au rămas la o parte dela oala cu carne. D-ta deci să nu te așteți în adevărata d-tale înfățișare acolo!... Mă înțelegi?... -- Înțeleg, -- zămbi acum Serédy -- trebuie să merg deghizat!...

— Da, -- zise Moháry -- cel puțin cu fața deghizată. Pune-ți barbă și mustați false...

— Excursia va avea cel puțin și o parte aventuroasă -- observă Serédy la gluma ușurată și primejdioasă.

— Să-ți câștigi deci mai întâi o barbă potrivită părului d-tale -- zise Moháry. Găsești la frizerul Bányász. Ori la frizerul dela teatru, alii destule.

Serédy a plecat și a aflat o barbă mare și deasă și niște mustați tufoase, cari i-se potriveau părului. A adus-o cu sine și și-a pus-o. Era de tot altul. Au rîs toți cu poftă...

A sosit în urmă și lancu Mitru. Un valah cu o privire serioasă. Un fel de advocat pe jumătate rămas neisprăvit, pe care deci de mai mulți ani îl ține cu cozonaci liga românească și afaceri de astea de mandat.

Acesta nu a prea voit să se învoiască la liquidarea în coroane, dar la urmă a admis și el: „să încercăm!”

— Dacă mi-o faci asta, lancule -- îl încurajă Moháry -- îți dau îndărăt polița de 900 coroane și-ți mai dau cinci sute coroane --

peste cele trei mii, pe cari le-ai căpătat deja.

— Unde-s alea deja, domnule deputat scoase un oftat viclean valahul. Și acum mi-ar prinde bine câțiva gologani mărunți.

— Domnule Csotányi! -- strigă Moháry -- bine dispus -- dă-i domnului lancu 100 roane... Dar să i-o pui în cont... Frunzele conturi pot fi în cartea aceea principală.

A doua zi, dl Csotányi a ridicat dintr-un curent al dlui Moháry dela o bancă la Arad, cele 23 de mii cu cari trebuiau să plecăm.

— Cheltuielile d-voastră să vă acoperiți de aci. Dar nu cumva să vă panie din ei! Fiindcă e mult banii d-voastră... -- ofă, în vremea Serédy banii și-i puse într-un buzunar din vestea.

— Ai revolver la d-ta? îl întrebă Serédy.

— Cum nu... la un așa prilej. Iacă american!...

— E foarte blestemat poporul al Ocna! -- zise Moháry.

— Nu-i așa, măria voastră dle deputat, își luă în apărare neamul lancu numai dreptul său!...

Dreptul!... -- Voi vedea ce harnici să rămas bun dela cei doi vrednici Serédy și lancu a doua zi au plecat în Sibiu, unde au tras mâna a treia, ca să nu atragă

Ianuarie n. 1911

la căruia patru restabilirea păcii și a înțelegerii în comitat.

Criza parlamentară în Bosnia. Fiind stabilită pe ziua de 10 Ianuarie redeschiderea parlamentului din Bosnia, președintele Camerei a stat pe toți șefii partidelor la o conferință, în înțelegere cu dânsii să poată ajunge la o hotărâre referitor la activitatea parlamentară. Conferința a decurs însă în mare agitație. Șefii s-au declarat nemulțumiți cu politica ministrului comun de finanțe, care sacrifică interesele provinciei — intereselor monarhiei. Era eșuării acestor tratative cu șefii partidelor, se dă ca sigur disolvarea parlamentului înainte de 10 Ianuarie.

Retragerea guvernului român.

București, 28 Dec.

Prăvăliile Crăciunului au adus în România senzația politică mult așteptată, retragerea guvernului român. Dl. I. C. Brătianu, șeful partidului național-liberal, a anunțat la consfătuirea majorității parlamentare hotărârea guvernului de a se retrage. Vorbesc în numele lui de *retragerea*, și nu de *căderea* guvernului.

Deci odată poate un guvern nu a căzut în mai mare liniște, fără șoștă și fără crize politice, oarecum de bună voie. Care-i motivul retragerii guvernului? Opoziția susține că indisciplinarea corpului electoral în alegerile locale din cei urmă 3½ ani au fost cauza retragerii partidului de la putere. Peste o săptămână din cele vre-o 18 alegeri parlamentare au ieșit împotriva partidului liberal.

Cu toate aceste motive de retragere guvernului pare a fi altul. După cum spus un fruntaș liberal, dl. Al. Gh. Dojci, sfortărea depusă de partidul liberal pentru crearea marelui reforme, l-a slăbit. El are nevoie de listă de reculegere, spre a aduna pu-

teri nouă. Partidul dispune azi de o pleoră de forțe, de un număr foarte mare de partizani. Din acest prinos a răsărit un rău intern: conflictele și neînțelegerile, nu în centru, dar la periferii. Într'un mare număr de organizații locale din țară, partidul liberal e dezbinat în două grupări deosebite care se combat. În unele locuri șeful partidului a izbutit să realizeze o împăcare, un *modus vivendi* între cele două tabere.

În cele mai multe însă neînțelegerile dăinuiesc și constituie un element permanent de slăbiciune a marelui partid. Ceia ce trebuie să ne atingă neplăcut este faptul că de cele mai multe ori, aceste grupări mărunte locale nu se dezbină pe chestii de principii politice ci pe chestii personale. Nu sânt rivalități de idei, ci rivalități în jurul persoanelor și a slujbelor și rosturilor de căpătuială. Luptele locale dau deci un spectacol adesea respingător și desvălesc o moralitate politică inferioară.

Se pare că dl. Ion I. C. Brătianu, șeful partidului liberal, a luat hotărârea fermă de a pune un capăt acestor stări nesănătoase. Spre a-și dedica toate forțele acestei probleme și spre a înlătura orice piedeci, partidul trebuia să părăsească puterea. Liber de orice considerații pe cari i-le-ar impune sarcina guvernării, șeful va putea să se apuce de a curăți acest grajd al lui Augias al rivalităților și desbinărilor locale. Dl. Brătianu se retrage deci spre a recreia și spre a întări partidul liberal, redându-i coeziunea și solidaritatea slăbită. Și cum partidul conservator este slăbit prin sciziunea lui, se crede că viața viitorului guvern conservator nu poate fi de lungă durată. Dl. Brătianu dorește ca momentul căderii viitorului guvern să găsească un partid liberal puternic,

unitar și bine consolidat pentru a lua din nou puterea cu perspective de lungă guvernare.

El preferă deci să scurteze zilele actualului guvern cu ceva spre a-și asigura o guvernare depărtată, dar mai îndelungată.

Cu o mică pierdere momentană, el dorește să-și asigure un câștig înzecit în viitor.

În discursul său rostit la întrunirea majorității ținută săptămâna trecută dl. Brătianu a mărturisit cu destulă franchețe tactica aceasta. Viitorul va arăta dacă calculul politic al Dsale a fost exact.

Cor.

Noul guvern.

București, 12 Ianuarie n. (telegramă). Dl. Petre Carp, însărcinat cu formarea noului guvern, a prezintat Maj. Sale lista ministerială care a fost aprobată.

„Monitorul Oficial” de mâine va publica autograful regal despre primirea demisiei guvernului liberal și numirea noului guvern conservator.

Cu prilejul demisiei cabinetului Regele Carol a acordat foștilor miniștri Djuvara, Haret, Orleanu, Morțun și Constantinescu înalte distincțiuni.

Lista ministerială e cea anunțată alaltăieri.

O critică străină.

Ziarul „Tägliche Rundschau” din Berlin publică următorul articol:

„O telegramă din București ne anunță: Într'o întrunire a majorității parlamentare, ministrul-președinte Brătianu a făcut declarația, că guvernul se va retrage, după programul său, cu care a intrat în funcțiune după războiul războiului din anul 1907, a fost în mod favorabil realizat. De mai de mult retragerea ministerului României era de prevăzut. Guvernul liberal a luat conducerea afacerilor,

lancu Mitru și-a adunat de pe undeva pe o opt statul său major. Patru popi de o înșare venerabilă, un fel de domn cu privirea mândră și purtând barbă neagră și vre-o trei toți cu șube au bătut la ușa lui Serédy, și i-a primit. Avea pe cap o mică beretă, o barbă mare rotundă și mustăți groase. Deputația nu bănuia nimic. Sau prepe rind, cuviincios, la domnul delegat, așa, care aducea aurul, lancu a început să vorbească cu dânsii — în limba valahă, nu înțelegea nimic. Vedea numai că se aprindea din ce în ce mai tare. Popii strigau ca niște sălbatici. Lopunții în masă, protestau și ame-

Observă deja, că va merge greu a oamenii așa în coroane, își fuma țigara, fiindcă nu luase încă cunoștință ultimului deputației.

— Ce zic la ofertă? — întrebă în fine, se mai potoli larma infernală.

— Nu, că ori li-se plătește tot, ori nu pri-

— anunță lancu.

— Nu, măriă ta — luă cuvântul într'o strigăcă Dimitrie Iosif — noi ne-am dat datoria, să-și țină și dl. Mo-

Acest Dimitrie Iosif, era acel delegat în formă de domn, care ținea în posesia sa obligația.

— Așa-e, așa-e! — strigară popii. Oamenii aceștia și-au făcut datoria lor pentru bani; trebuie să-i capete toți, altfel va fi un scandal de-i va merge vestea în lume.

— Liniștiți-vă — zise Serédy — d. Moláry nici nu vrea să scurteze pe nimeni, numai cheltuielile petițiunei vrea să le retragă.

— Noi n'avem cu petiția nimic! — răsună opoziția. — Contractul sună așa, că dacă îl vom alege pe Moláry, ne va plăti: douăzeci de mii de fiorini. Noi l-am ales, plătească acum dacă e om de omenie.

— De-acea am venit doar să plătesc — se impacientă Serédy.

— În fiorini însă, cum a fost înțelesul, nu în coroane, astea nu le primim. Mai bine nimic!...

Și cu astea și-au luat rămas bun și au plecat în satul lor.

Serédy dădu din umeri la încăpăținarea asta. Ce puteau face: și-au făcut și ei bagajul și s'au reîntors cu lancu la Arad.

Lancu asta, în fond nu era vre-un om rău. Numai lupta pentru existența lui și a familiei îl împingea pe căile astea întunecoase. N'a

putut-o de loc scoate la cale cu riguroasele și așa a rămas fără avocătura, pentru care se pregătise.

— Mă persecutau profesorii — îmi zise — că nu știu corect de tot unguerește. Dar să mă crezi, aveam deja doi copii și eu mă chinaiam încă tot cu dreptul roman. Nu m'am putut feri cu el. În chipul ăsta am fost silit să apuc meșteșugul ăsta problematic. Mă jenează de el, dar ce să fac? Trebuie să câștig cum pot. Asta este și profesiunea de credință alui Moláry... O... despre ăsta și-aș ști spune multe!...

A tăcut, în vreme ce trenul ticăia monoton spre Copșa-mică.

— Ți-aș spune ceva, domnule redactor — începu cam sfios — dacă aș ști că nu mă tradezi la domnul deputat?!

— Ce? — întrebă curios Serédy, pe mine mă interesează mult afacerile lui Moláry.

— Va și fi bine să te interesezi de afacerile lui — spuse cu bunăvoință lancu — pentru că toate sânt așa misterioase, așa... cum să le și zic? — murdare, ca asta, în care sântem amestecați noi. Ești încă om tânăr, domnule redactor, poți utiliza statul meu bun și ferește-te de omul acesta infernal și nu-l sluj-

S SÁNDOR

cojocar în

1897, strada Unio Nr. 12.

Pregătește tot felul de articoli aparținători acestei brange, în preț favorabil precum Bitușe de călătorie, tocuri pentru picioare, lânării, cojoace pentru bărbați și femei, după modele franceze și engleze, colilere, manoșane, etc. Mare depozit de covoare de lână. Cumpăr tot felul de blănării de vânat.

sânt acum aproape patru ani, în timpul răscăleii țărănești. Ministrul-președinte de atunci, dl Sturdza, care se bucura în țară de o autoritate extraordinară, a izbutit, înainte de a se retrage, să împăciuiască pe țărani cu proprietarii. Retrăgându-se apoi în curând, din cauze de sănătate, l-a înlocuit dl Ionel Brătianu. Acesta, continuând opera marelui său înaintaș, și-a împlinit cu succes misiunea principală: de a restabili, prin dezvoltarea legislației, liniștea și încrederea între diferitele clase sociale, de a da vieții țărănilor o bază sănătoasă, și întregii dezvoltări naționale un avânt de progres.

Când Regele Carol a deschis, în Noembrie trecut, a patra și cea din urmă sesiune a Parlamentului, a constatat cu satisfacție muncă rodnică săvârșită de guvern și de reprezentanții națiunii. Cu drept cuvânt. Căci în adevăr, Casa rurală, legea tocmelilor agricole, a obștilor, precum și cea contra trusturilor de arendași, au dat raporturilor economice o dezvoltare mai dreaptă, au favorizat formarea unei mici proprietăți rurale independente, și au asigurat progresul buneii stări generale. Sigur că marea mizerie a țărănilor nu a fost încă cu totul vindecată, dar s'a pășit cu energie pe calea vindecării, deși direcția ei mai are trebuință de oarecari rectificări parțiale, pentru ca reforma să fie și mai eficace. Ca și legea agrară, legea silvică încă a dat rezultate bune. Industria și comerțul au progresat, iar rețeaua căilor de comunicație a fost completată prin construcția de linii ferate și a importantului port Constanța. Justiția, instrucția publică și administrația au fost în mod simțitor îmbunătățite.

Și pe lângă toate aceste lucrări, guvernul n'a neglijat nici armata, ci a avut pentru dezvoltarea ei, toată sollicitudinea ce i s'a arătat totdeauna sub conducerea și la îndemnul Regelui Carol.

Un merit special și-a câștigat dl Brătianu, care vreme mai îndelungată a ținut portofoliul externelor, prin conducerea sigură de scopul urmărit a politicii externe, cunoscând cu limpezime situația și stând alături de Tripla alianță, prin cecece a adus, în mai multe rânduri, în situații grele, servicii prețioase păcii europene și în special păcii țărilor balcanice.

Prin urmare, dl Brătianu și aderenții săi liberali au toate motivele să privească cu satisfacție asupra activității lor de patru ani. Dacă cu toate aceste cabinetul s'a hotărât să se retragă, două cauze l-au îndemnat la a-

cesta. Întâi dl Brătianu a simțit trebuința să-și reconstruiască partidul, fiind liber de povara treburilor statului, pentru a înlătura dificultățile ivite în sânul lui. Pe urmă și adversarii și-au dat multă silință ca să-i îngreuneze situația. Ca și în Anglia, erau până acum în România numai două partide istorice: liberalii și conservatorii, cari se succedau la guvern. În timpul mai nou s'a mai format un al treilea partid: cel conservator-democrat sub conducerea d-lui Take Ionescu, care s'a desfășurat de vechii conservatori și a primit principii și elemente democratice.

Prin aceasta a atras la sine pe democrații de la liberali și în general a știut să câștige în scurtă vreme aderenți numeroși și să influențeze în favorul său alegerile complimentare. La primăvara urmând să se facă alegerile generale, dl Brătianu va fi preferit să nu expună guvernul primejdiei unui eșec, ci mai bine s'a retras din vreme și de bună voie.

Regele Carol stă acum în fața unei grele hotărâri: Cui să dea guvernul? După obiceiul vechiu ar trebui să-l primească partidul conservator sub conducerea d-lui Carp. Dar acesta este foarte slăbit în urma sciziunii: afară de aceasta, cu prilejul dezbaterii din urmă a adresei, conservatorii în luptă cu democrații, s'au dovedit inferiori acestora. De altă parte partidul conservator-democrat, va părea Regelui prea înăr, ca să-l supună de pe acum unei probe de încercare atât de grea. S'ar putea însă ca aceste două partide să se unească iar, într'atât cel puțin, ca să poată forma un minister mixt. Dar experiența este în contra executării acestui plan, căci asemenea fuziuni totdeauna au dus la confuziuni.

Poate se va forma un minister de afaceri, compus din funcționari politicește neutrali. Dar și acesta ar avea să lupte cu multe neajunsuri. Va să zică, greutate în toate părțile, ori unde și-ar arunca regele privirile.

De aceea, este probabil că El se va hotărâ să nu părăsească drumul obișnuit și va însărcina cu formarea noului cabinet pe dl Carp, șeful partidului conservator. Prin aceasta își va menține simpatia vechilor și influențelor boieri, și va da șefului conservatorilor ocazie să guverneze. Mai departe nu este exclus nici aceea, că în fața faptelor împlinite, frații dușmăniți se vor uni spre muncă comună.

Parodia comediei coalitioniste

— Situația politică. —

Cu aceeași figuranți și aproape cu aceeași împărțea de roluri, în politica noastră rească s'a dat ieri cel dintâi tablou rodia comediei coalitioniste. Mincimorățile politice sânt și astăzi principalele acțiuni ce se țese pe urât al învalităților pentru aparaturii.

Nimic nu vedește mai caracteristic riezitatea politică a partid-ilor singur cât chiar faptul că reconstruirea vechere independente se încearcă acum meind aceluiaș motiv care a provocat în te cu doi ani spargerea ei în frații Kossuthistă și Justhistă. Motivul e în rea băncii ungare autonome. O dorit cât de abundă în situația economică nanciaș dată Ungariei, pe atât e fastă pentru nevoile mai arzătoare ale căci înruceșază calea oricărei ac pentru binele acesteia.

Dar partidele opoziționiste își dau bine stama de deșertăciunea oricăror țări pentru separarea băncii ungare. Cre dicioase tactice lor specifice de-a rădăci și camupe spirit-ile ma elor, pentru ele autonomă este numai platforma ce ascund riva lor, m i pre sos de to te, de a răsturna guvernul și de a i lua locul, pentru ca să continue și de la rândul lor sistemul minciunii parlamentare.

Pentru aceea nu trebuie să ne surorinș scenele ce cele din gedința de ieri. Ele s vor repeta m reu și în viitor, câtă vreme parlamentul actual nu va înceta să fie mai sintetică e presie a minciunii pe continent.

Și poate nimic n'a caracterize ier, mai frapant, psihologia situa insuș prototipul acestui parlamer lónyi. Cel dintâi care a grăb pe Kossuth pentru discuta adică insuș Justh, cel m al lui. Acest gest de

în toate interpretările lui zămintite și imposibile!...

— Domnule lancu — îi replică contrariat Serédy — judecata d-tale asupra lui Moháry e prea pesimistă. Fiindcă a vrut să stoarcă ceva dela precupeții aștia cu voturile lor, cred că nu poate fi așa de vrednic de osândit.

— Nu pentru asta!... Doamne sfinte! Aștia ar fi primit doar și ofertul acesta din urmă! — se tradă intenționat lancu — dar nu i-am lăsat eu!...

Dta, nu i-ai lăsat? — întrebă mirat Serédy — de ce dar s'au certat atâta? De ce? Fiindcă n'am vroit să-i las eu să primească banii. Li-am spus, că ar fi proști, dacă ar lăsa un singur ban puturosului aluia de jidan uzurar și neomenos. Și i-am asigurat, că peste trei zile vom fi aici, cu suma întreagă. Și vom și fi!...

— Iată o nouă specialitate! — gândi în sine stupefiat Serédy — în societatea asta într'adevăr toți mintesc oare?... Și un înșelător îl înșală pe celalalt!...

Dar l-a iertat numai decât pe lancu, fiindcă i-se părea că în dosul sincerității sale cinice este dorința unei satisfacții totuși foarte justă și îndreptățită.

— Da! — continuă lancu măhnit — Moháry trebuie să plătească suma întreagă de patruzeci de mii coroane... Dacă el nu știe de omenie, de ce să știu eu?...

A povestit apoi cum îl ține pe dânsul în ghiare Moháry, cu aceea poliță de 900 coroane, pe care spre nenorocul lui a iscălit-o și nevastă-sa. Iar căsuța din Curtici este a ei. Odată, cu prilejul unei boale grele, i-a împrumutat Moháry aceasta sumă și nu vrea să-i restituie polița. Mai bucuros îi dă bani, din când în când, dar polița nu o dă cu ea îl ține legat pe lancu. Iar acesta totdeauna e și în lipsă de bani, în loc de a depune deci din poliță — cecece Moháry dealtfel nici odată nu cere — ajunge tot mai mult supusul lui.

— Astfel face cu mine ce vrea — oftă lancu — mereu mă amenință că-mi scoate casa la vânzare. E în stare, pe cât de fără inimă e. În Curtici are deja vre-o douăzeci de căsuțe de țaran, câștigate prin uzură. Dela mine nu cere numai demersurile astea în afacerile sale murdare, drept camătă. Dar câte afaceri de astea are... Ptui!...

S'a scuturat în întreg corpul său de scirbă. Deși, nu era desigur întâia afacere murdară asta în care era angajat.

— Vezi dar de ce acesta de jidan — înzădar s'a botezat mizerabil decât cel... Și încă se mai laudă cendent de conte. Și despre asta aș și

— Ai auzit doar nule lancu? — se așa era de mult înt căuta prea dinadins, vorită alui Moháry.

— Da'am auzit? — cunosc doar pe găina. Eu eram deja mare, trântul Isak Morbitzer Keövéssy. Ce om d fost bătrânul! Acolo Mizerabilul asta nici mântul lui.

Acolo e plin de sustine, că nu l-a fo prin umare. E deadr Nu și-a vorbit d-tale

— Cum nu! — ră Atunci poți să morale ale omului de astea m'au făcut,

BETAY és BENEDEK,

— stabiliment de articole bisericesti —

BUDAPEST, IV. Váci-utca 39. Preț-curent, preliminar, sau desemnuri se ti

Se expediază pentru prețur solide aranjamente complete pentu porți, stihare, potire, policandre și candelabre, cădelnițe, iconost

Lucrează iconostase, altare, jertovnice, amvoane, i

fost comentat apoi pe culoare drept semnul eclatant al apropiatei ralierei între cele două partide independiste. Justh însă a ținut să avertizeze pe optimiști declarând numai decât, că despre o unire a partidelor încă nu poate fi vorba, deoarece ele sânt desoartite și prin votul universal.

— Iar cu vă zic vouă — a strigat Polónyi — că unirea se va face; nici chiar chestiunea votului universal nu ne va mai desparte. Vom fi de acord și asupra ei!

Da, are tot adevărul Polónyi. Chestiunea votului universal și nici o chestiune pe subsoare, nu poate să împiedice reunirea acestor partide când e vorba de cucerirea puterii.

Presemnele reconstruirii coaliției s'au arătat de ainfel și la iscălirea propunerii prețate ieri de Kossuth. Propunerea a fost lită de peste 80 de deputați opoziționiști, din toate partidele, și cu aceste iscălituri va fi prezentată azi și propunerea partidului justhist, prin oratorul profesorul economist Földes.

Ur dacă acțiunea de apropiere a celor două partide se va zădărnici în ciuda tuturor eforturilor, un rezultat pozitiv se va avea totuși și anume întârzierea marilor probleme arzătoare ale statului.

Discuția la proiectul băncii, e sigur acum, va avea cele mai mari proporții posibile. Partidul kossuthist va dezbătu cu toți membrii, tot asemenea și cel justhist. Guvernul va opune câțiva oratori de specialitate în frunte, bine înțeles, cu contele Tisza. Dar și el va avea o parte de vorbă.

Camera.

La dăpăsta, 12 Ianuarie. În ședința de azi s'a continuat discuția la proiectul despre prolongarea privilegiului băncii austro-ungare. A fost poate singura zi de nivel parlamentar în senzativă. După ce azi a vorbit cel mai temeinic specialist în chestiuni financiare din pușini pe câți îi are camera ungară, profesorul universitar Földes, din partea partidului justhist.

Hotărârea lor. Fiindcă ei au venit hotărâți să primească ofertul nou... Oho!... Nu merge, lăncu își are cuvântul lui aci... Pentru uzurarul acela zece mii de fiorini, nu e nimic. Dar — pentru nenorocirii de 190 de Români, cincizeci de coroane — e o avere. Să plătească, dacă vrea să fie: măria sa!... Dar și astfel aproape suma întreagă o capătă îndărăt prin alorului său de deputat.

— Ei, pentru asta totuși trebuie să slujească! — îl primi aproape involuntar în proiectia sa Serédy.

Din slujba ăștia n'are nimenea folos — lăncu. Iată se împlinește acuși anul, de e deputatul Oanei și n'a fost nici o dată în cercul lui. Natural, pân'acum n'a cutezat să meargă, fiindcă n'a plătit. A va plăti, atunci nu va merge fiindcă se considera achitat de datorie. Ceeace de e și așa, pentru că așa nu-l vor însărcina odată cu nimic.

— Cum, n'au oamenii ăștia năcazurile lor? — bă Serédy.

— Iar avea ceva chestii de pășune — lăncu. Cu lămuriri lăncu — dar asta o cer de vâzeci de ani. Au avut totdeauna demerituri și totuși n'au putut amenda.

— Al — zise Serédy — fiindcă și pe r'ar fi ales tot atât de desinteresat, au mai cutezat să li-se mai adreseze, plățirea rușinosului tribut fiecare se sodegajat de îndatoririle sale de deputat. Nici n'a fost dela transacție încoaci a de două ori pe rând deputatul. — Apr — și acum, care — proiectul oarecare virtute națională sau.

Sub impresia vorbirii lui Földes s'au anunțat la cuvânt toți oamenii de specialitate ai partidului guvernamental. Földes a arătat că cauza situației economice inferioare a Ungariei e comunitatea de bancă cu Austria. Fără rându guvernamentalilor să dovedească contrariul.

Românii și Sașii.

În coloanele acestui ziar în repetite rânduri s'a discutat atitudinea „confraților” noștri sași față de poporul românesc, în mijlocul căruia alcătuiesc o insulă mică.

În repetite rânduri am avut prilej să constatăm cum toate străduințele săsești ținesc slăbirea noastră și că alianța lor cu Ungurii e îndreptată tot împotriva noastră.

Dl asesor Nicolae Ivan din Sibiu, într'o scrisoare adresată redactorului unui ziar săsesc din Sibiu și publicată în „Telegraful Român”, rezumă câteva dintre semnele de „bunăvoință” manifestate de Sași față de noi, — mărginindu-se numai la comitatul Sibiului.

Cam tot așa procedează Sașii și în celelalte comitate.

Iată ce întrebări îi pune dl Ivan redactorului sas:

1. Aprobi D-ta, că în Sibiu, din 100 membrii aleși în reprezentanța orașenească, d-voastră stăpâniți situația, alegeți numai un Român — și în reprezentanța municipală nici un Român?

2. Aprobi D-ta, că în Sibiu, ca în orice orașenească al Sibiului azi nu este aplicat nici barem în funcțiune subalternă un funcționar român?

3. Aprobi D-ta, că Sașii din Sibiu, alegători în Ocna-Sibiului, cu excepțiunea prietenului meu Dr. Gundhardt merg toți la urnă în Ocna și votează pentru Jidovi — contra candidaților români?

4. Aprobi d-ta — că alegătorii sași din cercul Vințului-de-jos, — unul ca unul a mers la vot pentru evreul Mayer contra românului Dr. Iuliu Maniu?

5. Aprobi d-ta, că Sașii din Orăștie au făcut un cartel cu Ungurii și Jidovii de acolo — ca să reducă pe Români în viața comunală, municipală, și la universitatea săsească, câtă vreme știi că Români din Orăștie formează majoritatea locuitorilor de acolo — și aprobi ținuta lor dușmănoasă față de candidatura Drului Aurel Vlad — și interesul pentru reușita lui Farkas Pál — interes, care a culminat în măsurile cele mai despotice ale prezidentului de alegere Dr. Klein, numai să asigure reușita favoritului d-voastră?

6. Aprobi d-ta, că alegătorii sași din Sasbeș — fac cartel cu toți străinii, Evrei și Maghiari, numai ca să smulgă Românilor și mandatul ce ni-s'ar conveni în acest cerc din comitatul Sibiului, — locuit în mare majoritate de Români?

7. Aprobi d-ta, că cercurile electorale municipale — le-ați arondat după cea mai mizerabilă geometrie, ca noi Români abia să avem 3 cercuri cu majoritate românească — pe când d-voastră, v'ați croit și în Slimnic și în Gusterița — cercuri de alegere, iar Rășinari, Poplaca i-ați dat la Săliște unde nu era lipsă, — Avrigul, Sebeșel, Porcești și Boița — le-ați dat la Bradul d-voastre, Șimna — o ați împins la Sebeș — ca pe cei din Poiana, Rod, Apoldul-românesc, Topârcea și Ludoș — să-i puteți înghiți la Mercurea?

8. Aprobi d-ta, că Români după un pact vechiu aveau să aibă 3 posturi de prim-președinți români, — și acum ne-ați redus la unul? — Ași mai putea înșira zeci de cazuri, dar mă opresc.

Noi Români nu sântem așa de ușor conducătorii D-voastre, am dat furnizarea cărnii și a pâinei în seminarul nostru. La compatrioții D-tale, (Destul de rău! N. Red.) și ne-am expus la ocara oamenilor noștri. De ce nu faceți și D-voastră barem un început. De ce vă scoate ochii o firmă românească în strada Cisnădiei — dar 21 firme jidovești vă faceți a nu le vedea? — De ce vă adunați în conventicule private și tractați chestia „Bodenschutz Vereinului” după rețetele baronului Bedeus — când jidovii vi-se suie în cap — și de ce vă mirați de ai noștri, dacă stau și ei odată de vorbă cu jidovii?

Am ținut să aleg calea aceasta pentru a da ocazie să meditezi asupra stărilor arătate de mine. Dacă vrei să ai soți de luptă pentru păstrarea autonomiei comunale și municipale, amenințată de guvern, să știi Domnul meu că autonomia nu este numai un bun pentru D-voastre și trebuie să fie pentru toți.

Pentru autonomia de până aci, cu chibburile D-voastre, nu veți găsi aderenți sinceri între Români.

Din străinătate.

Turburări în Portugalia. În afară atâtea desoartiri oficiale din partea guvernului, cuprinse și ele în telegrama laconică, nemulțumirea din Portugalia crește din zi în zi. Cauza se poate găsi în neputința guvernului de a îndeplini angajamentele făcute față de țară. »E mai rău ca pe timpul monarhiei», zice vre-un aderent al vechiului regim, și vorba prinde. Căci este cert, că monarhiștii agită contra republicii. Și nu este greu să prindă rădăcină tot mai tari în simul populației deziluzionate de nou regim, mișcarea ascunsă dar bine chibzuită.

După vestile cari sosesc din Portugalia ieri a izbucnit o grevă generală în Lisabona. Au declarat greva lucrătorii și oficialii căilor ferate. Întreaga circulația atât pe liniile portugheze cât și pe cele internaționale, este întreruptă. De distrus, n'au distrus nimic. Greviștii cer lecuirea gravaminelor, accentuând, că vor ținea marginile ordinii publice.

Tot eri au declarat grevă partii ploații comerciale. S'au întâmplat ciocniri între poliție și greviști, arestându-se mai multe persoane. Prin oraș circulă pe toate străzile patroala de soldați, pentru menținerea ordinii.

Tot în cursul zilei de ieri s'au prins în grevă și lucrătorii mineri, — ceea ce a produs agitație în întreg orașul. Guvernul a luat toate măsurile, ca să oprească greva în restul țării.

Sub influența acestei stări ce domnește în Lisabona, ministrul de interne Almeida și-a înaintat demisia. La vestea demisiei s'a adunat înaintea palatului de interne o mulțime imensă de oameni, demonstrând contra greviștilor.

O delegație a angajaților comerciale cari n'au aderat la greva declarată a sosit prezentat la președintele Braga, rugându-l să nu primească demisia ministrului de interne.

Președintele a declarat înaintea delegației, că nu o va primi.

Ce va aduce ziua de mâine nu se știe.

Dr. Stefan Tămășdan,
 medic univ. specialist în dentură,
 Arad, vis à-vis cu casa comitatului.
 Palatul Fischer Etz. Poarta II.
 Consultații dela orele 5—12 a. m. și 3—6 d. a.

Nașcă în Arad.

... și stăruințe culturale. —

Ședința Reuniunii Femeilor Române.

Ieri a avut loc o ședință a comiteului Reuniunii Femeilor, în casa dnei prezidente Letiția Oncu, fiind la ordinea zilei, proiectarea unui bal costumat (port național), care s'a și hotărât să se dea în seara de 9 Februarie st. n. în sala „Crucea Albă”, sub patronajulinelor membre fondatoare ale acestei Reuniuni.

Dna prezidentă, a avut apoi următoarea rugare a dlui pictor Albescu.

Doamnei prezidente a „Reuniunii femeilor române din Arad și provincie”.

Savu Albescu, pictor român, absolvent al Academiei de arte-frumoase din București, originar transilvănean, având în vedere marele apte naționale românești, săvârșite de mecestratele Vasile Stroescu, în acest scop am picat în ulei pe pânză, (portret) mărime naturală, le execuția artistică desăvârșită și încadrat într'o ramă solidă.

Vă rog onorată doamnă prezidentă să binevoiți a-l cumpăra pentru Reuniunea ce o conduceți!

Primiți, vă rog etc.

Arad, în 3 Ianuarie st. n. 1911.

S. Albescu.

Dnele membre, prezente au primit propunerea de a cumpăra portretul marelui mecenat Vasile Stroescu, cu o unanimă bucurie, manifestând cu toatele un deosebit entuziasm, cu atât mai mult cu cât Reuniunea este posesoarea unui frumos și desăvârșit artistic portret, acel al celui mai mare binefăcător al său.

La încheierea ședinței, discutându-se din nou proiectul zidirii edificiului de școală, comitetul a hotărât a înainta venerabilului Consistor, un ofert, cu rugarea să vândă Reuniunii, cu prețul costului, intravilanele de lângă curtea Episcopoească, pe care e proiectat planul, zidirii școlii de fete.

Pentru școala de fete.

Implinim o datorie deosebit de plăcută când anunțăm că la „Reuniunea femeilor române din Arad și provincie”, care de ani de zile depune o muncă stăruitoare și plină de abnegație pentru clădirea unei școli de fete în Arad, — s'au înscris din nou două membre fondatoare: dna văduva Aurelia Vulcan din Oradea-Marea și doamna Alexandrina Dr. Adam din Timișoara, solvind taxa de câte 100 coroane.

E un semn deosebit de îmbucurător și încurajator că în răstimp de abia o lună de zile s'au înscris 12 membre fondatoare, venind astfel în ajutorul Reuniunii din Arad, pentru a-i înlesni realizarea unei ținte de mare importanță pentru poporul nostru: »Școală și internat de fete în Arad — la marginea Românimii».

Fieca pildele frumoase de jertfă de până acum să fie urmate de mulți și multe.

Revelionul.

Anul nou românesc se va serba în Arad de data aceasta în cadre mai largi și mai solemne. Cercul tinerilor români, în frunte cu dl Dr. Cornel Iancu, organizează o producție teatrală și muzicală. Serbarea va avea loc azi Vineri în sala mare a otelului „Central”. Prețurile: Locul I 4 cor., L. II 3 cor., L. III 2 cor., bilet de intrare 1 cor.

Cină comună. Invitații speciale nu se fac.

La serbarea aceasta românească sânt invitați și cei din provincie.

Program :

1. Cor bărbătesc :
  - a) C. Savu: Marș.
  - b) C. Porumbescu: La un nor.
2. Dl și dna Popescu (farsă) de Courteline localizată de G. Ranetti.

Persoane :

Sarmalidi — — —	Dl Dr. Teodor Roxin
Dnu Popescu — —	Dl Iuliu Giurgiu
Dna Popescu — —	Dna Marilina Bocu
Marița — — —	Dra Livia Dimitrescu

3. Cor mixt :
  - a) G. Dima: Sub fereastra mândrii mele.
  - b) F. Mendelssohn: Privighitoarea.
4. Solo de vioară : dl A. Popescu cu acompaniament de pian: dșoara Mărioara Trailescu.
  - a) S. Bach: Arie.
  - b) Wieniawsk: Kuyaviak (Dans).
5. Declamații :
  - a) C. Porumbescu: Baladă română.
  - b) Vidu: Pui de lei.

Inceputul la orele 8 seara.

Al 4-lea Matineu.

Publicăm astăzi programul matineului al 4-lea ce-l organizează cercul domnișoarelor române din Arad în beneficiul școlii de fete din Arad.

Matineul acesta va avea loc în »hotelul Central», Joi 19 Ianuarie n., la orele 5 d. a.

Pentru acest matineu, care va fi o surpriză pentru lumea noastră românească, se manifestă un deosebit interes și în cercurile mai largi din provincie.

Program :

1. a) Moskowsky Valse { cântate la pian de Dna Hort. Velici.
2. Eliade Rădulescu »Sburătorul» legenda recitată de Dna Marilina Bocu.
3. a) Bizet »Habanera» din »Carmen»
- b) Dima »Mândruțo de demult» cântate de D-ra Florica Cioran.
- c) Șorban »Insura-m'ași, insura»
4. Jocuri românești :
  - a) »Hora» jucate de Dșoarele Florica Bordan, Florica Crișan, Livia Dimitrescu, Anicuța C. Pop, Georgina Pop, Angila Bodoran, Stela Suci, Mărioara Trailescu, Viorica Ursu, L. Vașan.
  - b) »Chindia»
  - c) »Hațegana»

INFORMATIUNI.

A R A D, 12 Ianuarie n. 1911.

— **Distincția unui primar vrednic.** Din Săcădate ni-se scrie : A doua zi de Crăciun s'a serbat în comuna Săcădate în cadrul unor festivități locale frumoase, la care s'au adunat toți locuitorii comunei fără deosebire de lege, aniversara a douăzeci și treia de când vrednicul primar Toma Prie conduce trebile comunei. Din acest prilej M. Sa împăratul a conferit jubilentului crucea de argint cu coroană pentru meritele câștigate în lungul șir de ani. Prea înalta distincție i-a fost adusă la cunoștință de pretorele A. Putkowsky, mandatarul comitatului, care după o frumoasă vorbire ocazională i-a animat crucea pe piept, urându-i ani mulți înainte și rîvnă la munca pentru înaintarea comunei care i-a fost încredințată.

Intre cei cari veniseră să ia parte la această serbare era și fiul veteranului primar, distinsului domn Dr. Octavian Prie, profesor la gimnazul din Brad.

Sărbătoritul urcă tribuna și în cuvinte mișcătoare mulțumește asistenților și mai ales pretorelui care l-a propus, pentru distincția de care se împărtășește acum. Poporul a izbucnit în aclamații însuflețite.

După aceasta a luat cuvântul bătrînul preot al satului, care într'o vorbire caldă relefiză meritele muncii neobosite ale jubilentului. După sfârșitul serbării, invitaților străini și inteligenței române i-s'a oferit un prânz bogat în casa vrednicului primar. *Asistentul.*

— **Se caută medic român.** Cu termen până la 19 Ianuarie n. se publică concurs pentru postul de medic cercual în Ofcea Porcea (prețura Panciova). Reședința medicului e Ofcea. Leafa anuală 1600 cor., cvincvenalii de 200 cor., 240 cor. bani de cv pentru vizite medicale taxele de lege.

Comuna Ofcea, reședință e comună curat românească 1600 locuitori, și în depăș oră (cu trăsura) de Panciova.

Petițiile sânt a se adresa primpretorial din Panciova.

— **O inimă nobilă.** Ni-se interesant să vezi pe hăt magazinului de cosciuguri ficiul teatrului orașenesc dîcisc Limbeck ieșind cu o mână la micii săi proteați cari s'au deprins a-l așez perişul palatelor din apro stoluri mari de paseri se pătându-se sgomotoa cate. Dar nu numai p bate inima lui cea că de iarnă. An de ar l nașterii și învierii Dor și de școlarii sărăci La avizul dat de C dus și în zilele de ajt patru dintre cei nai școalele noastre conf dea cu vestminie cal să vezi pe acist înc racilor, cum poartă școlarii cei goi și vâlie spre ...

Cei cari doresc: **mobile**

bune, frumoase, ieftine, să se adreseze cu toată încrederea fabricanților de mobile Székely și Reff din Marosvásárhely, (Plaza Széchenyi)

La cerere bogata no parte exp a Ardealul

ghete și căiuli; și indemnându-i să se poarte bine, să învețe să cerceteze sfânta biserică și să-și cinstască părinții. Fapta aceasta e cu atât mai bună, că dl Limbeck nu caută limba și corziunea protejaților săi, el ca bun catolic zice că fiecare om să-și prelu...

De Limbeck ne-a declarat de multe ori în anii trecuți că nu așteaptă reclama...

La Ierusalim. Leoaice voim să știm numărul membrilor cativor participa la excursia...

La Ierusalim. Leoaice voim să știm numărul membrilor cativor participa la excursia...

La Ierusalim. Leoaice voim să știm numărul membrilor cativor participa la excursia...

La Ierusalim. Leoaice voim să știm numărul membrilor cativor participa la excursia...

La Ierusalim. Leoaice voim să știm numărul membrilor cativor participa la excursia...

La Ierusalim. Leoaice voim să știm numărul membrilor cativor participa la excursia...

La Ierusalim. Leoaice voim să știm numărul membrilor cativor participa la excursia...

La Ierusalim. Leoaice voim să știm numărul membrilor cativor participa la excursia...

La Ierusalim. Leoaice voim să știm numărul membrilor cativor participa la excursia...

La Ierusalim. Leoaice voim să știm numărul membrilor cativor participa la excursia...

La Ierusalim. Leoaice voim să știm numărul membrilor cativor participa la excursia...

La Ierusalim. Leoaice voim să știm numărul membrilor cativor participa la excursia...

La Ierusalim. Leoaice voim să știm numărul membrilor cativor participa la excursia...

La Ierusalim. Leoaice voim să știm numărul membrilor cativor participa la excursia...

La Ierusalim. Leoaice voim să știm numărul membrilor cativor participa la excursia...

La Ierusalim. Leoaice voim să știm numărul membrilor cativor participa la excursia...

La Ierusalim. Leoaice voim să știm numărul membrilor cativor participa la excursia...

La Ierusalim. Leoaice voim să știm numărul membrilor cativor participa la excursia...

La Ierusalim. Leoaice voim să știm numărul membrilor cativor participa la excursia...

La Ierusalim. Leoaice voim să știm numărul membrilor cativor participa la excursia...

La Ierusalim. Leoaice voim să știm numărul membrilor cativor participa la excursia...

La Ierusalim. Leoaice voim să știm numărul membrilor cativor participa la excursia...

La Ierusalim. Leoaice voim să știm numărul membrilor cativor participa la excursia...

— Pentru onomastice civile de fete a »Asociațiunii Vasile Bologa, răscumpărând felicitările onomastice sale a dăruit 10 cor. la Episcopul Nicolae Popa pentru masa festivă, la Reunirea meseriașilor români sibieni.

— La fondul Victor și Eugenia Tordășanu pentru înzestrarea fetelor sărace al »Reunirii meseriașilor sibieni« au mai dăruit: Iile paroh, Apoldul-inferior și soția sa Paraschiva n. Comșa, 1 cor., Moșe Oariș, proprietar, Anni și soția sa Ana 2 cor., Hortenzia Lupas, prof. Dr. Lupas, Săliște, 1 cor., Ermil Borc, prof. la »Transilvania« 50 bani, Dr. Ilarion Halan, adv., Elisabetopol, 1 cor. și Aurel Baci, voluntar la artilerie, 20 bani.

— Toreadoarele oprite dela lupta cu taurii. Ministrul de interne a Spaniei a dat un ordin, prin care interzice de-acum înainte femeilor să ia parte activă la luptele cu taurii. În trecut sportul acesta era mai lăsat între femei, dar și astăzi se găsec destule cari îl fac. Astfel în Madrid este mare îmbulzeală pentru câștigarea locurilor de lângă arenă, de unde se poate vedea mai bine prima espada. Această femeie înfinge spada cu eleganță uimitoare, în cei mai turbăți tauri.

Pentruca intrarea aceasta pe arena luptelor să nu deștepte simțul de gelozie și în alte femei, cari să se dedice acestui sport, a edat ministrul ordinațiunea de mai sus, pe care o motivează cu cuvintele: »Cu toate că legea nu oprește pe femei dela exercitarea acestei arte, totuși este atât de contrară blândeții femești, că își oferă un spectacol chinuitor. De-aceia autoritățile vor interzice orice lupte cu tauri, la cari vor lua parte activă și femei, ca toreadoare«.

— Lojele de teatru ale familiei Mocionv. Din Timișoara ni se scrie, că orașul a cumpărat dela familia Mociony cele 3 loje de teatru de acolo, cari formau proprietatea familiei, cu prețul de 38.820 cor. Suma aceasta a fost plătită la banca »Timișoara«.

— Licitația unei mirese. Vestea vine din Geneva. Într'un sat aproape de Soleure trăiau doi tineri logodiți, cari nu se știe din ce pricină s'au certat mai zilele trecute și s'au gândit că ar fi bine să strice logodna. Propunerea veni din partea logodnicului.

Logodnica a legat însă de această hotărâre o condiție, anume că fostul logodnic să lăsa caute alt logodnic.

Lucrul ușor. Logodnicul a dat de știre în sat, că va da 200 de franci celui ce se va logodi cu fostul logodnic. S'au prezentat doi concurenți, unul cerând 300 de franci, — iar altul numai 150 de franci. N'au fost însă acceptați. Fostul logodnic așteaptă să vină altul cu o ofertă și mai mică.

— Răscumpărarea felicitărilor de anului nou. La răscumpărare a felicitărilor de anul nou au mai contribuit următorii domni: Alexandru Căciucescu 12 cor., Dr. Cornel Crăciunescu 9 cor., Ioan Folea 1 cor. total 22 cor., și David Voniga 10 exemplare »conferința pentru combaterea alcoolismului« în valoare de 16 cor. Timișoara, 2 Ianuarie n. Romulus Cărăbașiu, dir. desp. Timișoara ai Astrei.

— La »Reunirea meseriașilor români din Sibiu« au fost primiți următorii membri ordinari: Victor Reti și Nicolae Mohan (originari din Sibiu), sodali zidari; Ioan Rațiu (originar din Orșada), Emanuil Herbat (orig. din Dobru), sodali cizari, Visarion Mera (orig. din Sibiu), N. (orig. din Sibiu), sodali pantofari, Visarion la (orig. din Sibiu), sodali maeștrii frânzelari, Valeriu (orig. din Sibiu), sodali cizari, și Suci (orig. din Sibiu), sodali cizari.

de la o ... făcut țandări, neatins.

— Societatea mecenatilor. anunță: Zilele acestea s'a constituit societatea »Impăratul Vilhelm« pentru dezvoltarea științelor. Ca taxă de primire s'a fixat suma de douăzeci mii mărci, cu o cotizație anuală de o mie mărci. Care va plăti odată patruzeci de mii de mărci, nu va mai plăti și cotizația. Organele acestei societăți sânt: adunarea generală, senatul și direcțiunea. Adunarea generală va alege numai zece membrii în senat, căci pe ceilalți îi va numi împăratul Vilhelm, protectorul societății.

— Execuția asasinului Favier. Eri s'a executat prin ghilotină în orașul Lille (Franța) asasinul Favier, care a omorât în chip brutal pe un servitor al unui institut de bani, spargând și furând cassa.

Deja alaltăeri dimineața populația era într'o fierbere mare. Grupuri de mii de oameni opreau orice circulație în oraș. Mulțimea a eșit apoi la orele 7 într'u întâmpinarea călăului, sosit din Paris. I-s'au făcut ovațiuni tumultuoase, cari nu mai conțineau. Călăul a fost nevoit să meargă până în oraș, alături de manifestații.

Cârciumele din apropierea locului de execuție erau ticsite de lume din împrejurimi. Chiote și cântece până la miezul nopții, când prefectul a dat ordin ca toate cârciumele să se închidă. Lumea a tăbărit pe străzi luându-o apoi pe stradele orașului.

La revărsatul zorilor s'au adunat cu toții la locul de execuție. O sută cincizeci de jandarmi și vardiști țineau ordinea. Ferestrele caselor din prejur erau ticsite de curioși. Proprietarii lor au făcut de altfel și afaceri bune. S'au încasat pentru un loc la fereastră și suma de 150-200 franci.

La orele 6 asasinul a fost trezit, aducându-i-se la cunoștință, că președintele republicei a respins cererea lui de grațiere. Vorbele aceste l'au lăsat rece. S'a îmbrăcat și, urmat de călău, s'au îndreptat cu pași siguri spre ghilotina, care cu cinci minute în urmă i-a retezit capul.

Publicul a însoțit actul executării cu vociferări selbatice și cuvinte de ocară la adresa asasinului.

— Un singur pasager pe un vapor. Din New-York se scrie că vaporul »Vaterland« a părăsit portul, având numai un pasager, soția unui cunoscut bărbat de sport din Anglia, doamna Pollock. Toți ceilalți fac parte din personalul vaporului. Se poate dar zice că vaporul este yachtul particular al acestei dame norocoase, căci li steu la dispoziție 150 de chibrituri, mai mulți bucătari și cameriere, cu un cuvânt întregă servitorimea vaporului.

El singure îl va cănta țarașul, și numai el îl va face curte căpșorul vaporului.

Ocazie rară, — și dama a devenit cunoscută, în întregă lume.

x Atragem și pe calea aceasta atențiunea on. părinți, ca răscumpărare de Crăciun să le efepuiască la Kovács Béla magazin de modă pentru copii, Cluj-Kolozsvár Király tér nr. 1. În întreg Ardealul aceasta este unicul magazin de articlii pentru copii.

a mărfurilor ei și pentru serviciu prompt. În provinciile trimete mustre din orice articlii în branșa aceasta.)

Magazinul poate fi cercetat fără obligamentul de a cumpăra.

Magazinul pentru bărbați în noul magazin de haine deschis în palatul Bâncel de economii Timișoara-Josefstadt se află haine și paltoane gata delatele mai ieftene până la cele mai fine și la ultima modă pe lângă prețuri fixe moderate.

omp.

ajos 21.

Magazinul poate fi privit oricând, fără nici un obligament de a cumpăra.

și bogat asor-
derne și frumoase, porțelan
Fischer Mór, Andrásy
Fischer. Telefon pentru comitat și
oraș Nr. 568.

Cronica socială și artistică.

Serata etnografică din Timișoara.
Ni-se scrie: În cadrul probelor de danț
ce se țin pentru serata etnografică din Ti-
mișoara, se aranjează totdeauna și o probă
de »Română« pentru toți aceia, cari do-
resc a învăța acest joc frumos. Probele au
loc Lunea și Joia, la orele 8 seara, în sala
cea mică dela hotelul »Principele de Co-
roană«. Serata va fi condusă personal de
dl Dr. Tiberiu Bredicean. După interesul
publicului ce se manifestează de pe acum,
serata promise a fi foarte cercetată. Se fac
pregătiri extinse pentru reușită.

Comitetul aranjator constă din 58 de
tineri. Expedierea invitațiilor s'a început azi.

Concert și teatru în Avrig. Intelectualii ro-
mâni din Avrig invită la concertul și reprezen-
tația teatrală ce va avea loc în hotelul comunal
dîn Avrig, cu concursul clericilor an. II din Si-
biu, — Vineri, 20 Ianuarie n. Se va juca »Ass
a fost să fie«, piesă populară de A. Tinariu.
După producție danț. Inceputul la orele 8 seara.

ECONOMIE.

Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului.

— Raportul general pentru anul 1909. —

Decâteori primim raportul despre activitatea
întâiei noastre reuniuni agricole — avem senti-
mentul unui adânc regret, pentru lipsa de inter-
es, cu care se luptă orice încercare de a con-
tribui la organizarea economică a neamului
nostru.

Cadrele largi, ce totuși au rămas Reuniunii
române de agricultură, cel puțin pentru comita-
tul Sibiului; ar putea fi umplute cu o astfel de
activitate, care să fie *model* de acțiune agricolă
pentru întreg neamul nostru. Căci toate condi-
țiile sânt date: Statute cu larg cerc de activi-
tate, bărbați cu putere de acțiune și mai pe sus
de toate o fărâșime deșteaptă, bine situată și în
jelegănoare de organizație — *ca în nici un alt
comitat locuit de Români*.

Și cu toate aceste, — *relativ*. Reuniunea ro-
mână de agricultură din comitatul Sibiului nu
ne oferă, prin activitatea sa, prilej să-i datorim
admirație.

Recunoștem între reuniunile agricole cea mai
activă e Reuniunea agricolă din Sibiul. Dar ca
să fim drepti, trebuie să spunem că întreaga ac-
ceastă activitate, fie cu scrisul, fie cu îndemna-
rile practice, să începe și să sfârșească cu *insufle-
țirea* secretarului Reuniunii, a dlui Victor *Tor-
dășianu*.

Nivelul și nivelul și întreaga activitate, așa cum
este, a Reuniunii de agricultură din Sibiul e sus-
ținută și forțată de secretarul ei, care are și alte
îndeletniciri — rămânându-i pentru Reuniune nu-
mai o prea puțină parte din vremea, ce o poate
jerfi pentru lucrurile de obște.

Dintre cei 93 membri ai Reuniunii, care tră-
iesc în Sibiul, poate 5 ori 6 să și fi luat vre-
odată între preocupările lor problemele Reuniunii
de agricultură. Cei mulți vor fi de părerea că
plătind »taxa în coroane« s'au mântuit de în-
datoririle ce le au față de agricultura oropsitului
nostru popor.

Ar fi vremea să ne dăm seama că astfel de
sprijine oficiale sânt rușinoase, dacă nu au ma-
nifestări reale.

Rugăm pe frații noștri, cari au norocul să
aibă în *statute aprobate*, cadrele unei activități
agricole românești — să ne prilejească pilde
strălucite pentru întreg neamul nostru — pe te-
renul agriculturii.

Reuniunea agricolă din Sibiul ar putea și ar
fi de dorit să ne fie *pepiniera activității noastre
agricole*.

Însuși lângă neobostul secretar, dl Victor
Tordășianu — fruntașul vieții românești din co-
mitatul Sibiului ne-ar putea oferi cele mai lămu-
rite îndemnuri pentru agricultura noastră.

Așa cum se poate înțipa, ființa Reuniunii de
agricultură din Sibiul — ne oferă — *ce e drept
cam târziu*, — (date pentru anul 1909 la lace-
putul anului 1911 — I) următoarele date:

Reuniunea are (adecă a avut) la 31 Decembrie
1909:

5 fondatori, 2 membrii onorari, 13 membrii
pe viață 7 membrii zjutători și 963 membrii or-
dinari — în total 990 membrii — dintre cari 73
cu locuința în afara de comitatul Sibiului. Comi-
tetul central, format din 18 membrii, a ținut în
cursul anului 1909 — 12 ședințe, în cari a deli-
berat chestiunile privitoare la activitatea Reuniu-
nii, luând 261 concluzii.

Reuniunea are o bibliotecă proprie, în care au
apărut 15 publicații economice. Cea din urmă a
fost »*Nutrirea animalelor de casă*« de A. Cor-
ciuc, premiata de Reuniune cu 100 coroane pu-
blicata în 1000 exemplare.

În cursul anului 1909 a ținut Reuniunea la
Orlat o expoziție de copii; — la Apoldul-Infie-
rior și la Ruși câte-o *întreținere agricolă*.

În întrunirea dela Apred s'a hotărât alcătuirea
unei pepiniere pentru viața de viie.

Reuniunea a împărțit semințe de nutrețuri
măestrite: 72 Kg. trifoi, 34 Kg. luțernă și 28
Kg. napl de nutreț.

Însușirile de credit sătesc, sistem Raiffeisen, au
fost și în anul 1909 sprijinite de Reuniune cu
multă stăruință. Numărul acestor însușiri a fost
de 16, care au și dat raport despre activitatea
lor anuală.

Cu mult succes s'a menținut »*Scoala practică
de economie din Săbște*«, la care pe viitor se va
lăvăta și *industria de casă* (textul și cusutul).

În întreg cursul anului Reuniunea — prin
zis secretarului ei, a publicat în toate zărele no-
stre informații și rapoarte de interes agricol.

Amplasarea Reuniunii la 31 Dec. 1909 a fost de
19342 coroane în m. cu un spor față de anul
precedent de 943 cor. 70 fil.

Consemnarea uneltelor și mașinilor ce are Reu-
niunea — n'o înregistrăm, că prea e sărăcă-
cioasă. V. O. — dă.

Datoria publică a României. Exponerea
situației financiare a tezaurului public la 30
Septembrie 1909 arată că datoria publică a țării,
la 1 Aprilie 1909, a fost de 1,445 605 903 lei.
Subtrăgând din suma aceasta 25 688 757 lei, în-
talui amortizării în 1909/10, rezultă că datoria
publică a României pe ziua de 1 Aprilie 1910,
a fost de 1 419 916 306 lei. La suma aceasta mai
adăușe însă și nouele împrumuturi din 1909/10
și prevăzute în bugetul anului 1910/11, anume:
împrumut extern de 128 000 000 lei; împrumut
pentru păduri 3 000 000 lei cu o anuitate de
2 236 121 lei.

Statul român a amortizat dela început și până
la 1 Aprilie 1910 suma de 782 089 154 lei ceea ce
a făcut ca datoria publică, în valoare totală de
2 435 232 681 lei, contractată de România în cur-
sul anilor, să se reducă la suma de mai sus.

Din totalul datoriilor publice în circulație,
179 217 000 lei sânt în titluri de rentă 5%
1 316 397 300 lei titluri de rentă 4% și 962 500
lei într'un singur titlu de rentă perpetuă.

Întreaga datorie publică a României este amor-
tizabilă.

Dacă la cifra de 1 419 916 306 lei, cât a fost
datoria publică pe ziua de 1 Aprilie 1910, mai
adăușim împrumuturile noi contractate, dăm
de o cifră care se apropie de 1 miliard 600 mi-
lioane lei.

Poșta Administrației.

Ioan Dumitrescu, Șard. Am primit 30 cor. ca
abonament până la 1 Maiu 1911.
Dimitrie Ganea, Criobara. Am primit 5 cor.
abonament până la finea anului 1910.

Redactor responsabil: Iuliu Giorgiu.
»Tribuna« Institut tipografic, Nichin și cona.

Mulțămită publică.

La petrecerea din 8 Ianuarie n. atinerilor me-
seriași români din loc au orasovit următori:
onor. domni: I. P. Sa episcopul I. Papp, 10 cor.,
Antoniu Mocioni de Foeni 1 cor., Dr. Nicolae
Oncu, director 10 cor., Sava Iacu, secretar 8 cor.,
Dr. I. Suciuc, adv. 5 cor., Dr. C. Pop, adv. 5
cor., Dr. Ioan Nemeth, adv. cor., Frați Burza,
4 cor., Vasile Beleş, protopop 20 cor., dna Botș,
3 cor., N. Stan, serg. major 3 cor., Dr. Sever
Ispravnic, adv. 3 cor., Luc Raicu, 260 cor.,
G. Serb, 240 cor., Ex. Sa Vior Mihály de Apșa
metr. 2 cor., Iosif Schiopu, 2 cor., Gheorghe
Popoviciu, inv. 1 cor., N. Croi 1 cor., Traian
Vațian, 1 cor., I. Olariu, 1 cor., Radivoi Radovan,
1 cor., Gada, 1 cor., L. Pajie, 1 cor., I. Raicu 1
cor., R. Ursu, 60 fil., M. Urș, 60 fil., G. Scor-
tar, 60 fil., N. Injilner, 60 fil., N. Bencecan, 60
fil., N. Gal 60 fil., G. Dehelea, 60 fil., G. Miloș,
40 fil., Murășan, 40 fil., *Total cor. 9220*. Pri-
mească stimații donatori și pe calea aceasta sin-
cerile noastre mulțumite. Arad, 2 Ianuarie n. 1911.

Comitetul aranjator.

... care veniseră să luie parte la acea-
rbare era și fiul veteranului...
domn Dr. Octavian Prie...
zului din Brad.

...ătoritul urcă tribuna și în cuvinte miș-
e mulțumește asistentilor și mai ales
elui care l-a propus, pentru distincția
le se împărtășește acum. Poporul a is-
l în aclamații însuflete.

...ă aceasta a luat cuvântul bătrînul preot
ului, care într-o vorbire caldă reliează
de minciile neobosite ale jublantului.

...șutul serbării, invitațiilor străine și
penței române i-s'a oferit un prânz bogat

...special laudă bazele întruajumna am actori su-
mabile doamne și domni, cari au participat la
înmormintarea în veci neîntatului meu fiu

med. Dr. Constantin T. Ghidiu

cît și acelor, cari în persoană ori în scris au
grăbit să-mi exprime sicerile lor condolențe,
le mulțumesc pe calea aceasta din adîncul
inimei mele.

În deosebi mulțumesc Prea Sfinției Sale dlui
episcop dicezan Dr. I. Miron Cristea, pentru
deosebită mîngăiere ce-m'a făcut prin partici-
parea în persoană și petrecerea pînă la mormînt
a regretatului meu fiu, apoi înalt Prea Cuvioșiei
Sale Părintelui arhimidrit și vicar episcopesc
Filaret Musta ca ponticant, P. Cuv. Sale Dr. I.
T. Badescu, care prăznuvintarea funebraală a
turnat balzam în rane deschise, mai departe
P. Cuvioșiei Sale Dr. I. Olariu și mult ono-
rațiilor preoți asistenti George Petrescu, profes-
sor, George Popoviciu Zagujeni, Ioan Stoian,
George Basu și tîntelui diacon Dr. Aurel
Mihaescu: în fine prin aceea mulțumită cor-
ului seminarial școlul mixt al societății
romîne de cîntări, cari prin cîntările lor
duioase au contribuit la înălțarea acestui act
lugubru, și amabililor mîșoare cari au în-
soțit cocișgul fiului meu la ultimul lăcaș.

Idri Ghidiu,

protopșterul Caransebeșului.

Credit pe teacă, pe cambie
și pe titluri
locește

Herg Sándor

ARAD,

str. útzer János 15.

Tele nr. 876.

CONCURS.

Ființa Institutului de credit și economie publică concurs ocuparea postului de contabil cu 2000 coroane.
 Se recere să fie absolvenți la școli comerciale cu examen de contabilitate și să aibă praxă deplină în toate articolele de bancă.
 Cererile provăzute cu documentele de încredințare sunt a se depune la Direcțiunea până la 1 februarie 1911.
 Ființa este de a se ocupa cu 1 februarie

Prezentarea în persoană este în interesul candidatului.

Direcțiunea.

ANUNȚ.

Prăvălia românească din Câmpulung (vina) să pomește imediat

un conducător

noștințe perfecte în afacerile comerciale și în contabilitate. Directorul a să-i da un săar fix lunar cât și oareșirocente din venitul curat. Reflectanții să post au a se adresa către direcțiunea prăvăliei românești declarând totodată că nu au nici o altă ocupație și atestatele de muncă de până acum.

Ion Pășlea, director.

Cele mai bune

uri de deal,

Urs Danos, producător de vinuri pe lângă grădina. Precizie în calitate, azuriu Cor 50 — și în calitate — 54 — Vinuri vechi, culoare aurie — Vinuri: Schiller Cor. 80. — și 91 —

Expt diaz... de la 100 litre de orice

ut, vinuri admirabile

scrisori și telegrame:

Dános,

tor de vinuri
a, Arad n.)

Există încă Nou!

(Palatul contelui
deja o între-
lectrică de —

epede

numai C. 2 40

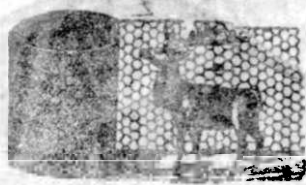
" " 60

sprijin

arkas

Fabricație din țară prima calitate! Stoboare de sârmă tari și trainice!

In atenția
arhitecților,
agronomilor,
proprietarilor
de vii, p. vile
grădini, terenuri de
vânătoare etc.

PERSI HEBRIK

fabrică pentru împletituri de sârmă

BUDAPESTA, VI., Aréna-ut 126 sz.

Telefon 120-89. — — — Telefon 120-89.

Trimit și instalez împletituri de sârmă pentru mașini, împletituri de oscilat, stoboare pentru case și vile, împreună cu uși și porți puternice.

!! Cele mai frumoase rețete !!

Prețuri ieftine!

Prețuri ieftine!

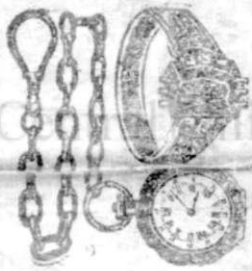
Mai furnizez: ciururi pentru cernut prund, coșoane pentru nisip, burleane pentru schinte, coșoane pentru nutreț, botnițe pentru boi și stropuri pentru ferestri de orice mărime.

:: Liste și prospecte de prețuri se trimit gratis. ::

Un adjutant

tinar... aplicare în prăvălia mea mixtă
Ofertele împreună cu condițiunile de plată sunt a se adresa la administrația „Tribunei”.

Cea mai bună sursă
de împărțit.

Cea mai bună sursă
de cumpărat.

BINDER LAJOS

clasnornicar și giuvaerglu în

MEDGYES, Markt-platz Nr. 8.

Depozit bogat de

tot felul de clasornice de aur și argint

pecum și clasornice de metal și nickel

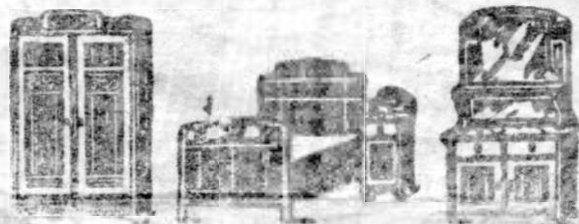
Articuli de argint de China.

Ochelari și zwickeri de Rathenov.

Articole optice de aur și argint.

Reparațiuni solide și ieftine. Serviciu conștiințios.

Nicolas Hencilă
măsar de zidiri și mobile
Déva, Str. Vasut No 18. (Casa proprie).

Aduce cu stimă la cunoștință on. public din loc și provinsie, că și-a provăzut și mărit atelierul de măsurit cu puteri de muncă corespunzătoare cerințelor de azi.

Primește tot felul de lucrări pentru zidiri și mobile, precum și reparații cu prețuri convenabile și pe lângă serviciu prompt și conștiințios.

Mare magazin de tot felul de mobile pregătite din materialul cel mai excelent uscat dela cele mai simple până la cele mai luxoase.

Se vând

pelângă rate lunare

cu condiții foarte de ușoare de plată

cu numai prima calitate.

Instrumente muzicale.

Arme

Articole de voiaj

Ochiane

Aparate de fotografiat

Rufe pentru

Covoare

Carucii

Arme de aramă

Obiecte din argint de China

Tablouri și statuete

Casse de bani

Opuri literare

Mașini de scris

Hectografe, la

Csiszár Viktor

Kolozsvár, Deák Ferenc-u. 20.

Succesorul lui Aufrecht și Goldshmidt.

Reprezentanța generală:

S. A. Elek & Comp.

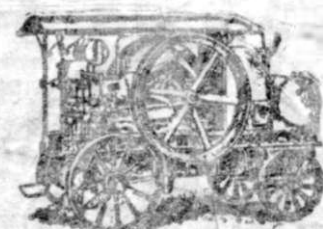
Agronomii își pot face cumpărăturile în condițiunile cele mai avantajoase la magazinul economic și de unelte al lui

Kálló István és Társa

Telefon No. 350.

Oradea-mare—Nagyvárad

Teleki-u. No. 9.

Are în depozit, pe lângă avantajoase condiții de plată, tot felul de mașini industriale și agricole, aparate, unelte, oleiuri, saci, mușamale sunii motoare, automobile, stropitori etc.

Cereți prospecte. — Expediție gratuită.

— Corresponență în limba română —

Prima fabrică de casse și mașini din Ungaria

I. Anheuer, Timișoara.

CASSE

de cea mai nouă construcție
sigur e contra focului și spargerii.

Casse cu pantere de oțel, trusoare și anti-pozite
panterate cu deșină sigurață contra spargerii.

Casse pentru cărți din asbest.

Panțerarea locatelor pentru casse.

Uși și ferestre panterate pentru institute de
bană, cea mai nouă construcție

Prof. entent. ilustrat se trimite gratis și franco casă

INGRIJIREA FRUMUSEȚII.

Regeneratorul pentru păr (Galdys) nu se ține de plicton
sele medicamente anunțate de atâtea ori, cu toate că pe terenul acest
își reclamă primul loc, fiind cel mai bun dintre mijloacele pentru păr.
Cu folosirea lui au ajuns la rezultate miraculoase. Femei și artiste d
lumea mare prin scisori de recunoștință dau expresia cea mai mă
litoare preparatului despre mulțămirea lor.

Regulatorul »Gladys« întinerește în scurtă vreme părul încar
și îi redă culoarea și strălucirea originală tinereții.

O sticlă 2 cor. 40 fl.

Medicamentul pentru creșterea părului »Gladys« e mijloc
sigur contra căderii părului și a boalelor de cap. Promovează în mod
miraculos creșterea și îngrijirea părului iar părul căzut și mioc
Impedecă frământarea părului. Cu un cuvânt întărește rădăcina, ca
udatul senile. — O sticlă 3 coroane.

Tovarășul acestuia e spiritul pentru cap »Gladys«, care im
pedecă formarea mătreții și jupoierea pielii. — Prețul 2 cor. roane.

Le pregătește farmacia la »Impăratul Roman« al

VIG BÉLA, BUDAPEST II. Fő-utca 54.

HOFFMANN SÁNDOR, Arad, Edificiul Teatrului.

Mare asortiment de

Confecțiune p. dame

și

Paltoane de iarnă pentru băieți.

Stofe, catifele și materii pentru vestminte de casă.

Barcheiani, Tenise, Pânze și Albitaxi

Cumpărare ocazională de câteva bucăți de
COVOARE PERZIANE.

Se primesc și doi învățacei buni.

*Az aradi vár és a
Brándes-féle ár között
Nincs semmi kár.*

Oroloage noi pe lângă garanță de 5 ani.
Reparări se fac pe lângă garanță de 3 ani.

Cine dorește să cumpere ieftin și bine.

Cine dorește să cumpere ciornic bun și ieftin (pe lângă
garanță de 5 ani)

Cine dorește reparări bune și ieftine (pe lângă
garanță de 3 ani).

Cine dorește să cumpere articlii ieftini de aur, argint și
dublé să meagă la firma

Brandes D.

orologer artist Chronometer, giuvaerșiu și optic
Arad, Andrásy-tér Nr. 3.

Vis à vis de biserica Minoritilor sau

la filială

Strada Fehér László Nr. 1.
(mai înainte — Miksa)

(în apropiere de gară).

Comenzile să execute ieftin și prompt.